DENANTES

O suicidio. E Galicia. A Galicia dos derradeiras decadas do século XX, cando foi considerada como a comunidade eruropea co mais alto índice de suicidios. E Virginia Wolf, Cesare Pavesse, Yukio Mishima, Sergei Esenin, Paul Lafarge...

Ficha artística

Guion e Dirección: Manuel Abad
Música orixinal: Pablo Quintana
Actores: Rosalia Dans, Beatriz Lloret, Ana L.Reboredo
Programa radio: Cándido Barral (Cadena Ser)
Montaxe: Felix Casado
Material Gráfico: Manuel Ferrol
Colaboracions: Charo Belda, Dr. Jaime Quintanilla, Dr. Fernando Marquez

SELECCION DO FESTIVAL DE SAN SEBASTIAN
SELECCIÓN “VISIONARIOS ESPAÑOLES”, DO CENTRO DE ARTE "REINA SOFIA"

Ficha técnica

Tipo	**Curtametraxe**
Xénero	**Videoarte**
Realizada	**a Cor**
Duración	**26 min.**
Orixe	**Galicia**
Ano	**1984**
Idioma	**Galego**
Capital galego	**100%**

ENTREGAS
DE COMUNICACION CULTURAL

IMAXE
N.º 9
Xaneiro de 1985

D E N A N T E S

D E N A N T E S

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERIA DE EDUCACION E CULTURA
DIRECCION XERAL DE CULTURA

Evidentemente, ó busca-la causa destes dous sectores, sería necesario formular toda unha serie de explicacións de tipo máis ou menos antropolóxico sobre o tráxico feito, «pero, para min, o suicidio ten como factor determinante a depresión. Agora ben a depresión é unha realidade de hoxe, por desgracia, universal, quero dicir que o mesmo se dá en Galicia que no resto de España, en Europa ou en América.

Rafael González ten datos dun caso concreto: «un estudo epidemiolóxico preliminar limitado á demarcación xudicial do Ferrol e a súa comarca (poboación 208.205 habitantes en 1975) para o quinquenio 73-77 arroxa un coeficiente, consistente coa estadística oficial de 7,2 por 100.000. Sen embargo, a análise pormenorizada dos primeiros arroxa un dato importante. Por exemplo, no 75 consumárnse 58 suicidios en A Coruña, dos que só 9 corresponden á capital segundo a estadística consultada. Dos 49 restantes, e segundo o estudio local ó que fago referencia 16 corresponden o Ferrol e á súa bisbarra, o que supón xustamente un tercio do total para toda a provincia excluida a capital. Destes 16 suicidios, só 2 se consumaron no meio urbano, correspondendo os outros 14 a núcleos de poboación rural ou semi-rural e aldeas periféricas».

Este tipo de incidencia que marca unha grande diferencia cuantitativa entre o medio rural e o urbano na epidemioloxía do suicidio mantense ó longo do quinquenio, e aínda que é un rasgo común coa epidemioloxía nacional, semella máis acusado na área en estudio.

En previsión dunha resposta casual múltiple, explica Rafael González tense elaborado un cuestionario que contempla por unha banda aspectos estrictamente sospeitosos de patoloxía psíquica ou física no suicida, e por outra banda, unha serie dobre de que se refiren a circunstancias socio-económicas e familiares, e do acto de suicidio propiamente dito. «Agárdase amplia-la mostra a dez anos, o que permitirá manexar números máis altos e obter con eso máis fiabilidade á significación da análise estadística e, en consecuencia, á hipótese resultante que axuda a identificar unha poboación en risco».

O home suicídase en meirande número cás mulleres. A maioría dos suicidios nos homes prodúcense dos 35 ós 49 anos. A muller comenza a suicidarse antes que o home; en torque faino con menos frecuencia en idades avanzadas. Estas son algunhas das conclusións dunha estadística de 200 casos de suicidios, elaborado polo médico forense Xaime Quintanilla Ulla na que tamén se suliña unha maior tendencia dos labregos e campesiños a pór remate a súa vida.

Suicídanse máis casados e viudos dando poucos casos nas casadas, sendo practicamente iguais en solteiras e viudas. O casamento parece facer inmune á muller e a solteiría ó home.

O método de suicidio máis común é aforcarse, seguindo de lonxe o manexo de arma de fogo(homes) e inmersión e consumo de barbitúricos nas mulleres. O posible factor desencadenante é descoñecido na meirande parte dos casos. Dese coñecer os homes fanno por crise económica e as mulleres por preñez.

Dos incluídos na devandita estadística poucos deixan carta explicativa dirixida ó xuez en boa parte dos casos. As cartas acháronse casi sempre na roupa do morto. Abondan nas cartas a palabra «terra».

Xosé Luis Gómez
«La voz de Galicia»
4-12-82

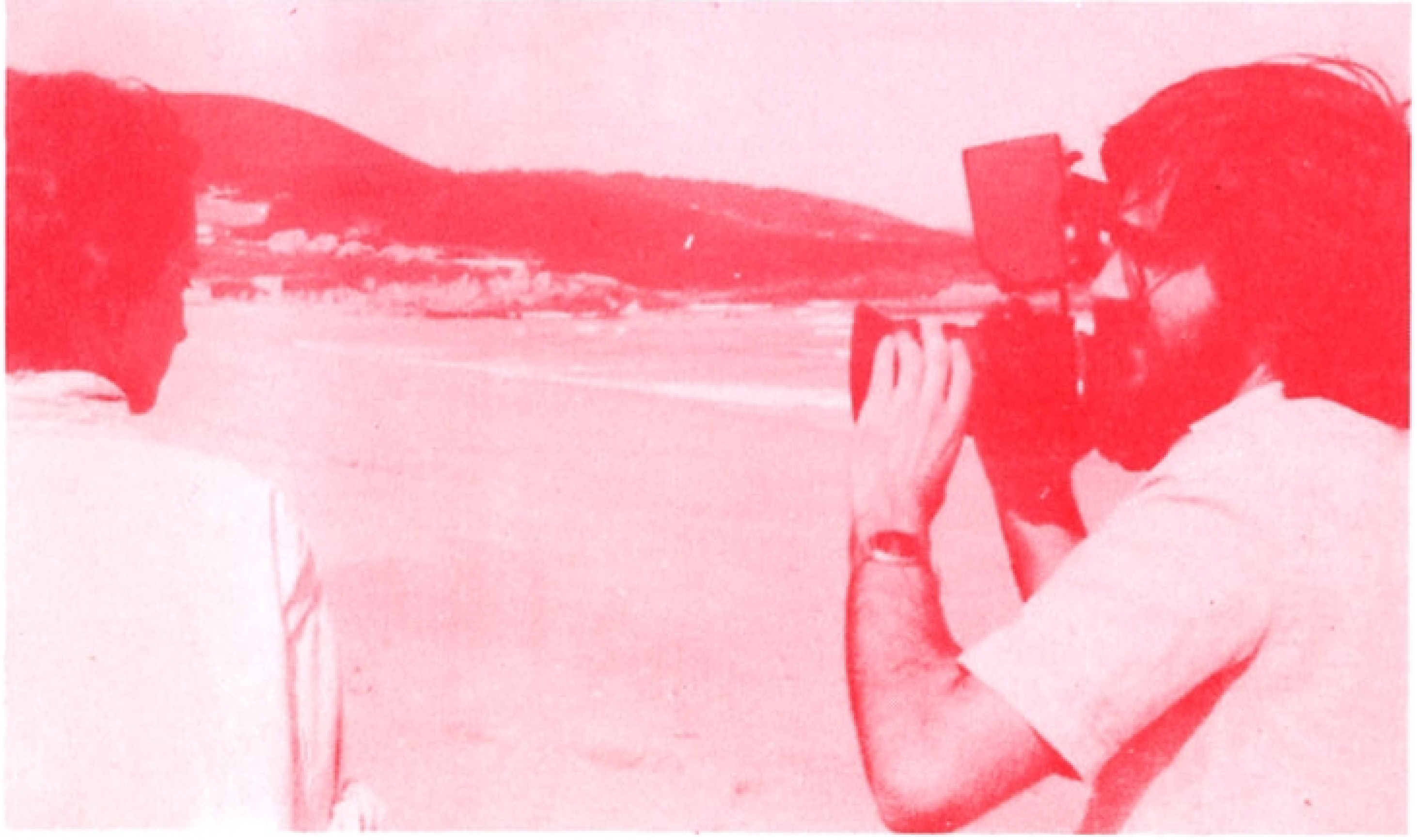

DENANTES

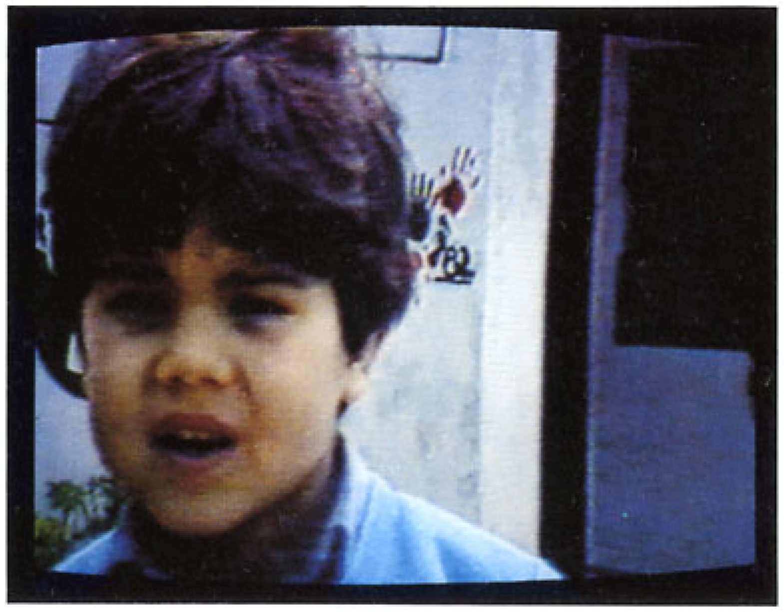

El collage es, según los cánones clásicos, la incorporación de los más insólitos materiales en un mismo contexto, quizá con la intención de disfrazar el referente real oculto entre los diversos fragmentos que forman la pieza.
Manuel Abad ha realizado una cinta exuberante en forma y contenido, que no nos remite al "éxtasis de la comunicación" posmoderna, sino al collage. Collage, en principio sobre el suicidio en Galicia, pero también sobre el suicidio, la muerte, la vida, Galicia. En **Denantes** nos encontramos a la radio y a la televisión, al cine y a la publicidad; estilos y géneros cinematográficos diversos; textos en castellano y en gallego; poesías, comentarios personales sobre economía o sociología, canciones, cartas. Y también colorizaciones, ralentizaciones, estrobos, nieve en la imagen; transiciones por cortinillas, por corte, por fundido... Manuel Abad se ha permitido el más grande collage del vídeo español.
A veces ese collage es demasiado *kitsch* e insiste demasiado en regalarnos el efecto de su discurso audiovisual. Derroche de imágenes de horror cuando se habla de muerte, excesivas utilizaciones de las asociaciones fáciles (niños, sudamericanos, porno, etc.). Pero nunca el *kitsch* ha sido obstáculo para la redondez de una obra.

DENANTES (1984)

Producción: ESPELLO VIDEO CINE, S. A. y MANUEL ABAD.
Actores: ROSALIA DANS, BEATRIZ LLORET, ANA L. REBOREDO, NIÑOS DEL COLEGIO PUBLICO PREESCOLAR DE SESAMO (LA CORUÑA).
Cámara: ARXIMIRO GARCIA, MANUEL ABAD.
Material gráfico: ARQUIVOS (reportaje sobre la emigración, realizado por Manuel Ferrol en el puerto de Vigo en los años 50).
Efectos y mezclas: FELIX CASADO.
Programa de radio: CANDIDO BARRAL, RADIO CORUÑA (Cadena SER).
Voces: MIRTA ELORZA, GRACIELA CARREIRA, JORGE RICOY, MARIA CAÑAS, JOSE ANTONIO JIMENEZ, SANTIAGO FERNANDEZ, CONSTANTINO RABADE, MONTSERRAT CAÑAS, GONZALO BELLO, EDUARDO DEBEN, ARXIMIRO GARCIA, MARIA CAMIÑAS.
Colaboraciones: CHARO BELDA, DR. JAIME QUINTANILLA, DR. FERNANDO MARQUEZ.
Música original: PABLO QUINTANA.
Montaje VTR, guión y realización: MANUEL ABAD.
Duración: 26' PAL COLOR.
La Coruña, 1984.

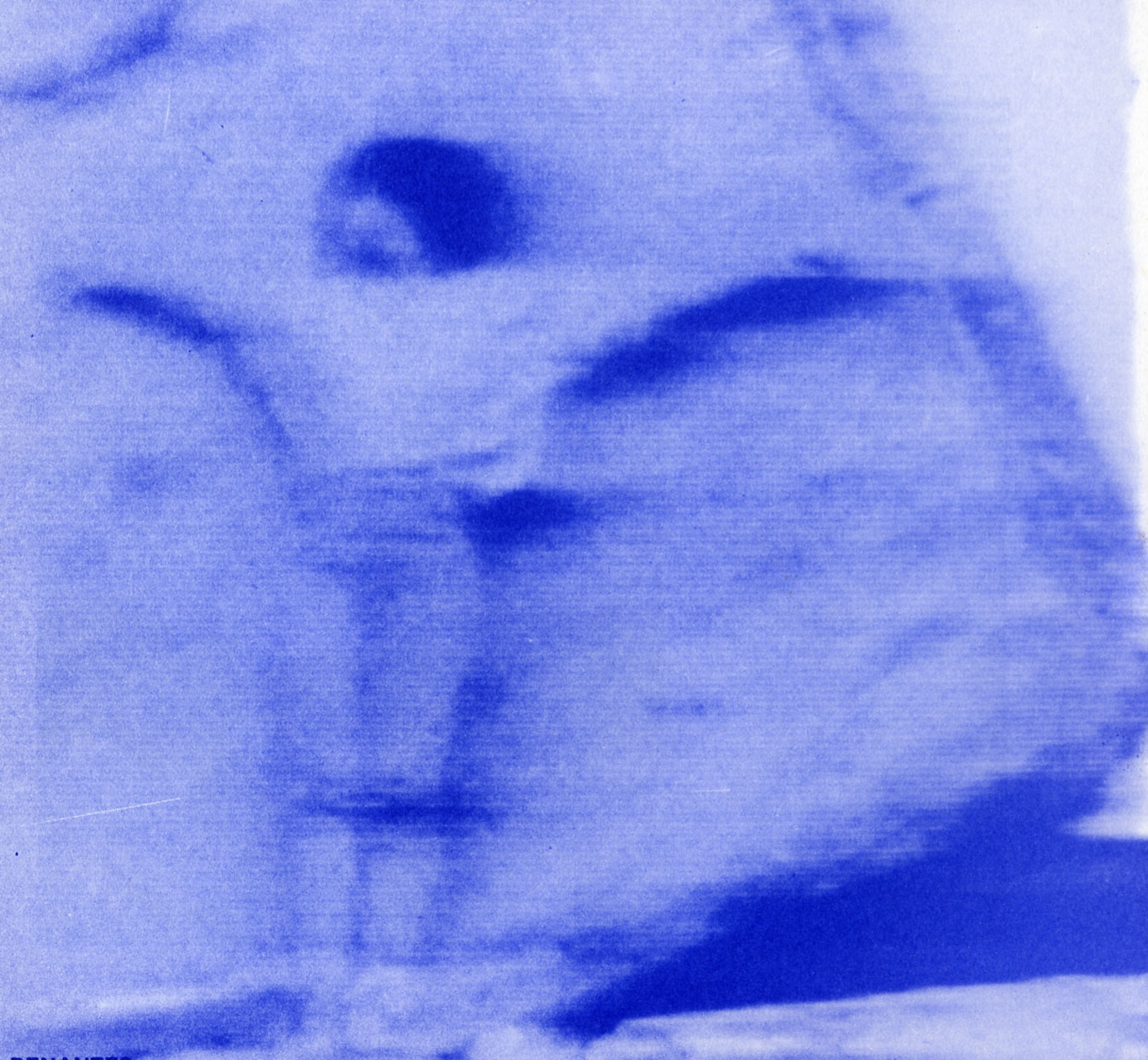

DENANTES
PORTADA: ALBERTO CARRO
FOTOGRAFIAS: FELIX CASADO

DEP. LEG.: C-508/84
IMPRIME: Arts. Gráfs. «VELOGRAF, S.A.» - Milladoiro, s/n - Tel. 598850 - Santiago, 1984